

Izhaja začetkom vsakega meseca.

Izdaja

AVE MARIA PUBL. CO.
21 NASSAU AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Naslov za dopise in naročnino je

"AVE MARIA"
21 NASSAU AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Stane: za Ameriko celo leto \$1.
Za Evropo \$1.25.

Subscription price \$1 for year.
For Europe \$1.25.

Entered as Second Class Matter October 17, 1912, at the Post Office, Brooklyn, N. Y., under Act of March 3, 879.

Za vse naše dobrotnike in podpornike se bere vsako nedeljo jedna sveta maša in za vse naročnike Ave Maria vsaki prvi petek v mesecu.

FRANK SAKSER

82 CORTLAND ST. :: NEW YORK, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, OHIO.

Pošilja nahitreje in najceneje

denarje v staro domovino

potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju čekovni račun številka 59.079.

**Prodaja vožnje listke za vse prekomorske
:: :: :: parobrodne družbe. :: :: ::**

„GLAS NARODA“ je jedini slovenski dnevnik v Zjedinjenih državah.
Velja \$3.00 za vse leto.

ZALOGA MOLITVENIKOV IN RAZNIH KNJIG.

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA

IN POGREBNI ZAVOD

SVOJI K SVOJIM!

Razdeljena v dva dela in v polni meri z nafinejšimi pripravami preskrbljena! Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinejšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprevede v zadovoljnost ljudij, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč i dan. Se priporočam vsem Slovencem in slov. društvom

SVOJI K SVOJIM!

Tel. Princeton 1381
Bell East 1881

A. GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK
6127 ST. CLAIR AVENUE

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

Socijalizem v luči zdravega razuma.

(Dalje).

4. Delavec in delodajalec.

Socijalizem zahteva enakost vseh ljudi. Na pr. Katekizem za "Knights of Labor", Buffalo, 1891.

Ali pa je mogoča popolna enakost vseh ljudi? Ne! Ljudje so si enaki le v tem, da imajo vsi telo in dušo, da je vse Bog ustvaril. Drugače se pa silno razločujejo. Z ozirom na velikost in težo, barvo, moč, starost in spol, posebno pa še z ozirom na nadarjenost in značaj, čednost in izobrazbo, z ozirom na versko prepričanje.

Ker so ljudje torej tako neenaki z ozirom na moč in starost, dušo in telo, izobrazbo in krepost ter nadarjenost, zato je tudi njih delovna moč in sila neenaka, in iz tega izvirajo neenake pravice in neenake dolžnosti. Kje je torej enakost?

Toda vzemimo slučaj, da bi vsaj za trenotek postavili vse ljudi na isto stopinjo pravic in dolžnosti. Recimo: Danes opoldne naprej imajo vsi ljudje enake dolžnosti, vsi so si enaki. Kako dolgo bo to trajalo? Tu so 4 bratje: Anton, Blaž, Ciril, Davorin. Anton ostane samski, ostali trije se oženijo. Blaž nima nič otrok, Ciril ima tri, Davorin pa osem. Kako ne-

enake so pravice in dolžnosti teh štirih bratov! Anton ima skrbeti le za se, Blaž za se in za ženo, Ciril za pet oseb, Davorin za deset. In k temu pride še neenakost v nadarjenosti in sposobnosti, bolezen in nesreče v družini. Kaka neenakost že v prvem kolenu!

In če bi bili vsi ljudje enaki. Kaka kolobocija bi to bila! Nikdo bi ne hotel drugega ubogati, nikdo bi ne imel pravice drugemu zapovedati, nikogar bi se ne smelo siliti k pokorščini, nikogar bi ne smeli kaznovati. Nered in anarhija bi bila na dnevnem redu.

Socijalizem hoče odpraviti različne stanove. Hoče delavca povišati, delodajaleca ponižati, tako da bi bila oba enaka, da bi bil le en stan, eden razred, le srednji stan. (Liebknecht, komunistični manifest.)

Kako so nastali razni stanovi? Izvirajo iz človeške narave. Iz poklica, do katerega so posamezniki imeli posebno veselje in zmožnost. Prvega je veselilo poljedelstvo, ljubil je življenje v naravi, postal in ostal je kmetovalec. Drugi je imel veselje do obrti, nastal je obrtniški, rokodelski stan. Kdor je bil posebno nadarjen in sposoben za dolgotrajne štu-

dije, postal je učitelj, uradnik, umetnik i. t. d. Vsakdanja potreba je priklicala stanove kakor je stan služabnikov (hlapcev in dekel), stan rudarskih delavcev, stan dninarjev, i. t. naprej. So ljudje, ki nimajo najmanjše nadarjenosti in zmožnosti za strogo duhomorno delo, za študije, a so zdravi in krepki za telesno delo; ti so ravnotako potrebni in koristni za človeško družbo kot učenjaki.

Vsi ti stanovi drug drugega podpirajo, se drug na drugega naslanjajo, so drug od drugega odvisni. Človek je družabno bitje in se mora od rane mladosti naslanjati na druge ljudi, potrebuje pomoč drugih. Človek ne more biti obenem zidar, čevljar, krojač, kuhar, zdravnik, advokat, uradnik in duhovnik.

Zato je že Bog tako uredil, da nima ne delodajalec in ne delavec neomejenih pravic, ampak omejene. Eden kakor drugi je navezan na sopomoč drugega. Vsak pa ima pravice, katere mora drugi spoštovati, rešpektirati. Delodajalec išče delavca, delavec išče delodajaleca, da mu proda svojo delovno moč. Oba pa sta svobodna in neodvisna z ozirom na vse druge zadeve (politika, spolnovanje verskih dolžnosti, preseljevanje, pridobivanje osebne lastnine, vzgoja otrok i. t. d.).

To je naravni red, naravni zakon, tako hoče tudi Bog v svojih zapovedih. In skušnija uči, da se je ljudem najboljše godilo, kadar in kjer so se ravnali po teh zakonih in se držali tega reda. Socijalisti pa hočejo vse stanove odpraviti in človeka ponižati do navadnega stroja, ga zasuznjiti, mu vzeti vso svobodo in samostojnost. Socijalizem hoče napraviti iz vseh ljudi le eden stan, le eden razred, to se pravi velikansko čredo ovac brez vseh pravic, katere bi striglo par socijalističnih voditeljev kakor bi se jim ljubilo. Kajti kam bi se naj pritožila ta uboga čeda, kje apelirala, kje iskala pomoči in obrambe, če pa ne bo druge inštanice, druge avtoritete kot ravno socijalistična uprava.

Ker bodo vsi ljudje enaki, bodo morali tudi vsi opravljati težka dela, da, celo učitelji, zdravniki in uradniki bodo men-

jajoč se morali zgrabiti za kramp in motiko, kadar jih bo socijalistična uprava k temu komandirala. Tako zahteva na pr. Köhler. Beblu se sicer to ne dopade, dasiravno na drugem mestu zopet sam uči, da morajo vsi prijeti za delo, vsi ljudje obojega spola.

Tudi ženske! Ženske imajo tisto zmožnost kot možki za delo, treba jih le k temu "vzgojiti", pravi Bebel ("Die Frau"). Tudi Liebknecht zahteva žensko delo. In vendar je ženska vobče telesno slabotnejša od možkega in ji je narava odkazala delokrog doma v družini.

Ali si bo smel vsakdo sam izbrati svoj poklic? Nikakor ne! Socijalistična uprava ga bo "tehnično izobrazila" in potem ga bo pošiljala danes sem, jutri tja, zdaj bo delal to, potem zopet drugo. Danes bo pismonoša, jutri krojač, potem kmet, nato uradnik, dalje kuhar, zidar, rudar. Le nekateri poklici, pravi Bebel, bodo stalni, kakor zdravniki, učenjaki ("Unsere Ziele"), toda v knjigi "Die Frau" pa piše, da umetniki in učenjaki po poklicu bodo ravnotako izginili kakor rokodelci po poklicu.

Torej socijalisti sami ne vedo, kaj hočejo.

Stavimo še eno vprašanje! Ali je sploh mogoče, da bi se posamezni človek naučil vseh mogočih poklicev, da bi v vsaki panogi obrtništva, rokodelstva, industrije, znanstva bil mož na svojem mestu, da bi bil povsod mojster? Socijalisti pravijo, da je mogoče. A vsak priprost človek, ki misli s svojimi možgami in gleda svet brez socijalistično pofarbanih očal, ve, da je to nemogoče. Tak človek, ki se vsake reči loti, ne bo ničesar dobro znal, ostal bo povsod polovičar, njegovo delo bo slabo, površno, brez vrednosti.

Zatorej si vsak pameten človek prizadeva dannadan, da se vsaj v eni stroki dobro izvežba, da vsaj v eni panogi moderne znanstva postavi moža. Koliko dolgotrajnega učenja, koliko trudapolnega bdenja in napenjanja možganov zahteva že samo ena stroka znanja, na pr. zdravilstvo, električna industrija; tako obširno je to znanstvo, da še niti ene stroke

ne more obvladati posameznik, ampak posveti svoje moči le enemu delu dotične znanosti, izобрази se za specialista. Zdravilstvo je tako mnogostranska veda, da si izvolijo posamezni zdravniki le košček medicinske znanosti. Eden se izuri za zobozdravnika, drugi je zdravnik za oči, tretji za živce, četrti za vratne bolezni, peti za kožne, šesti za ušesne, sedmi je le živinozdravnik i. t. d.

In koliko truda ga stane, predno sme reči, da je veščak le v enem malem oddelku!

Kje je talent, ki bi bil mojster v vseh panogah zdravilstva? Ni ga in ga ne bo!

Socijalisti pa pravijo, da se posamezen človek lahko vsega nauči, da bo lahko vsako delo z uspehom upravljajal.

Ali bo socijalizem delal čudeže, v katere ne verjame?

In ako bi človek dosegel Metuzalemovo starost, ne bo se vsega naučil!

Socijalizem si je torej v nasprotstvu z znanostjo in umetnostjo, bije v obraz naravnim zakonom, skregal se je z zdravo pametjo, hoče človeka zaslužniti, ker mu ne dovoli si izbrati poklica, za katerega ima zmožnosti.

5. Plačilo za delo ali mezda.

Socijalizem pravi, da so zdaj delavske plače veliko prenizke, da ima delavec tudi pravico do eelega dobička, ki ga pripada podjetje, in da morajo vsi delavci imeti enako plačo. (Marx, Bebel, Indianapolis Platform).

Res, velika krivica po božjih in naravnih postavah je, ako se delavcu zaslužek pritruje ali zadržuje; katoliška cerkev uči da je to tako velik greh, da vpije k Bogu za maščevanje.

Katoliška cerkev (na pr. Leon XIII.) in zdrava pamet učite:

Vsak delavec bi moral vsaj toliko zaslužiti, da

1) mu je mogoče preskrbeti si potrebne, zadostne in redilne hrane in mirnega počitka za okrepčanje utrujenega telesa;

2) si poišče poštenega razvedrila in oddiha, kar zahteva posebno naporno duševno delo,

3) ima obleko in stanovanje za se in za družino,

4) si lahko kaj prihrani za bodočnost.

Tako je prav, in bi moralo tako biti. Kjer ni, tam kapitalisti odirajo delavca, ali je pa sploh podjetje tako slabo, da ne nese niti za poštene delavske plače.

Toda socijalisti pa zopet udarijo prek meje, oni pa preveč zahtevajo. To pa na podlagi napačnega naziranja, da je le delo tisti činitelj, ki daje predmetom vrednost, in da je torej vse delavčevo, kar producira. To popolnoma napačno naziranje smo ovrgli v drugem poglavju, kjer smo našli še veliko okolščin in faktorjev razun dela, ki določajo ceno blagu.

Tudi ne moremo smatrati delavca za soudeleznika, za sokompanista pri podjetju samo zato, ker dela za kompanijo. Kompanija da stroje, sirovine, poslopja, vloži kapital v podjetje in pri vsem tem še veliko riskira. Dokler bi podjetje ne slo, bi hotel vsak socijalist biti sokompanist. Kadar bi bila pa izguba, bi se pa vsak izgovarjal, češ kaj to mene briga, jaz sem samo delavec, kompanija naj sama gleda, kako se bo izmazala iz zadrege.

Sicer so pa socijalisti ljudje, katerim ne more nikdo ustreči, niti sam Bog ne. Oni niso z nobeno rečjo na svetu zadovoljni, vse je napačno, kar drugi storijo, vse prav, kar oni storijo in učijo, če je še taka bedarija. Ako pridejo slučajno v kakšni občini do gospodarstva za dve leti, jo povsod zavozijo, slabše storijo, kakor je bilo poprej; toda sami na vse grlo kričijo: vse je prav in dobro, zato, ker smo mi, socijalisti, to naredili.

Socijalisti se norčujejo iz papeževe nezmotljivosti, a sami pa hočejo povsod veljati za nezmotljive.

Vzbujati v masah nezadovoljnost do vsega, kar drugi storijo, je največje socijalistično agitatorično sredstvo, dasi je jako nepošteno.

Vzemimo na pr. slučaj Ford.

Henry Ford ima veliko tovarno za avtomobile v Detroit, Mich. Ima 25.000 delavcev. Delovni čas je znižal na osem ur, a plačo je zvišal tako, da dobi najnižji delavec na dan to je za osem ur, 5 dolarjev,

Navadni pometači imajo 5 dolarjev na dan. To pride na leto \$1565. A mnogim delavcem plača nad dvatisoč dolarjev na leto. Delavcem je zvišal plače za 12 in pol milijona, to je za polovico svojega čistega dobička v letu 1913. Dobička je imel 25 milijonov, in polovico je dal delavcem. Prostovoljno je dal, nobena postava, nobena človeška sila ga ni mogla prisiliti. To je hvalevredno od njega, to je človekoljubno. Ko bi le drugi milijonarji hoteli posnemati njegov vzgled!

Kaj pa socialisti? Ali so zadovoljni s Fordom? Ne! Pravijo: "Kaj to, polovico! Vse bi moral dati, celi čisti dobiček, vse je delavsko, njegovega je le toliko, kolikor zasluži na dan kakor vsak drugi delavec. Socializem ne bo pustil kapitalistom čisto nič." (Soc. am. družinski Kalendar za 1915, str. 80.).

In ko bi bil Ford vse dal delavcem, bi še ne bili zadovoljni socialisti, vzeli bi mu še zadnjo suknjo, ker pravijo: "Niti en velekapitalist v vseh industrijah ne opravlja produktivnega dela!" (Allen Benson). Ker torej ne opravlja produktivnega dela po socialističnem nauku, bi tedaj tudi jesti ne smel, in socialistični upravitelj bi mu ne dal potrebne suknje. Socialisti so nezadovoljni s kapitalisti, če nič čistega dobička ne dajo delavcem, nezadovoljni so, če dajo polovico, nezadovoljni so, če jim dajo vse.

Natančneje o tem govorimo pozneje.

Kako bo socializem plačeval delavce? Tudi o tem si še sodrugi sami niso na jasnem in so postavili v ta namen že razna merila, ki so pa vsa napačna in krivična.

1.) Bellamy predlaga, naj se plača vsakemu delavcu enako in to v obliki nakaznice za socialistične prodajalne. Koliko delavcev, toliko enakovrednih nakaznic. To bi bilo očitno krivično, ker bi bil lenih tako plačan kakor dober dela vec.

2.) Marx, Schäffle in drugi predlagajo za merilo: delovni čas. Več ur kdo dela, več bo zaslužil. Tudi to bi ne bilo pravilno. Pri tem merjenju se ne upošteva marljivost, spretnost, izurjenost, znanstvo i. t. d. Pri kmetovalcu se mora gledati še tudi na rodovitnost zemlje in na ugodno

vreme. Kmet na rodovitni zemlji in pri ugodni letini bo pri enakem delovnem času desetkrat več pridelal, kakor kmet na nerodovitnem polju in v slabi letini.

3.) Drugi zopet predlagajo, naj se plačuje po množini storjenega ali opravljenega dela. Naj se vzame povprečna mera. Tudi to ne velja, ker se ne upošteva kakovost dela. Ni vse eno, koliko se dela opravi, ampak, kako se opravi. Bebel sicer pravi, da se bo boljše delo boljše plačalo. Tako bi marljivi in izurjeni delavci veliko več zaslužili in bi si marsikaj lahko privoščili, kar bi si ostali ne mogli; in kje bi bila enakost, koliko nevošljivosti in preprirov bi nastalo iz tega, ker bi nikdo ne hotel veljati za slabšega delavca.

4.) Četrto merilo je marljivost ali pridnost pri delu. Tudi to je krivično merilo. Ali je dobro vino odvisno od marljivosti delavčeve? Ali je obilni ribji lov odvisen od pridnosti ribičeve? In koliko paznikov in nadzornikov bi bilo treba! In ako bi se kateremu delavcu zaradi lenobe odtrgalo plačilo, koliko preprirov in sovraštva bi nastalo, ker bi hoteli vsi biti enaki!

5.) Zopet drugi učijo, naj se vsakomur da toliko, kolikor v resnici, dejansko potrebuje za vsakdanje življenje. "Vsakomur dati, kar potrebuje po zdravi pameti." Tako uči Bebel. Toda takoj se pojavi vprašanje: Kaj so pametne potrebščine? Kako različne so! Kje je meja? Kako različne so potrebščine pri raznih ljudeh, raznih krajih glede hrane, obleke, stanovanja, zabave! In tu bi naj v vsakem slučaju odločevala socialistična država?

Ali bi ne bilo to najslabše suženjstvo?

Ali bi ne bilo to za las podobno Sing-Singu?

In socialisti pridigajo popolno svobodo? Kako se to strinja? Povsod nedoslednost poleg protislovja.

Dosledni so socialisti le v zmerjanju in v sovraštvu do katoliške vere!

Pomislimo še nekaj! Socialisti, Bebel in drugi, razlagajo, da se delavcev ne bo plačevalo z denarjem, katerega se sploh ne bode več kovalo, ampak delavec bo prejel plačo v "naturalijah", živež, stanovanje, obleko, zdravila i. t. d. Delalo se

namreč ne bo zato, da bi se denar "služilo", ampak zato, da se bo veselo živelo.

Koliko sitnosti in prepira bi bilo pri menjavanju delavskih nakaznic za blago, to ve tisti, ki je že kedaj kupoval v tako imenovanih "Company Factory-Stores" ali v "Truck-System"! Prišlo je do takih prepirov, da jih je morala država zapreti.

Nadalje! Socijalizem se baha, kako je

napreden; toda z življenskimi potrebščini, z naturalijami so barantali in plačevali barbarski narodi že pred tisoč leti in kupčujejo še dandanes divjaki v Afriki in Aziji. Socijalisti lezejo torej s svojo kulturo nazaj, za tisočletja nazaj, a vkljub temu trdijo, da so strašno napredni.

(Dalje prih.)

"Prevdari, predno združiš se na veke."

PRVO POGlavJE.

Presenetljivo razkritje.

Rudolf Gornik se je prišteval med najstarejše naselnike v cvetočem mestecu na jugu države Minnesote. Ker ne smemo izdati pravega krajevnega imena, hočemo imenovati naselbino Clinton. Izpočetka je bilo samo petdeset družin v tistem kraju, sedaj pa se je pomnožilo prebivalstvo na 1200 duš. Povečini so bili Slovenci, in dve tretjini je bilo katoličanov. Ti so stanovali okoli lične cerkvice, ki so jo dali sezidati na položnem griču na lastne stroške.

Gornik je bil eden najvplivnejših prebivalcev na katoliškem griču. Po poklicu je bil kovač in je imel zelo veliko delavnico. V svoji stari domovini je izvršil le navadno ljudsko šolo. Ali kar mu je pomanjkalo književne učenosti, so mu obilno nadomestili s strogo katoliško vzgojo njegovi stariši, ki so vtisnili v srce svojim otrokom besede božjega Izveličarja kot prvo in najvišje načelo za polzko pot skozi viharno življenje: "Pobrigajte se najprej za božje kraljestvo in njegovo pravičnost! Vse drugo se vam navrže." Vrhutega si je pridobil tekom let vsestransko izkušnost v najboljši šoli, — v šoli življenja.

Ob izbiri svoje žene se ni bogve kako oziral na telesno lepoto in bogato doto, tembolj pa je vprašal za versko mišljenje in versko življenje. In izborni kovač se ni še nikdar kesal tega. Bil je srečen, in božji blagoslov ga je spremljal v vseh njegovih podjetjih. V novi domovini, kamor je odpotoval kmalu po poroki, se je polagoma povspel do prav izvrstnega blagostanja. Njegova edina hči Matilda, sedaj sedemnajstletna deklica, je bila ena onih redkih deklet, ki se ne zavedajo svoje krasote. Bila je zares pravi dekliški bisler, ki ji ga ni bilo para daleč naokoli. Zato pa tudi ni bilo čudno, da se je marsikateri mladenič zagledal vanjo. Toda deklica je doslej odlonila še vsakega snubača s pripombo, da bi jo mati prav težko pogrešala v gospodinjstvu. Pa tudi je še dovolj mlada, da lahko odlaša možitev za nekaj let.

Tako je bilo dotlej, ko se pričinja naša povest. Ali sedaj se je to predručilo. Sicer tako živahna in vesela Matilda je bila naenkrat vsa zamišljena, tiha in resna. Njen razposajeni smeh je umolknil in njen zvonki glas se ni več razlegal ob radostnih popevkih. "Nekaj ima na sreču," si je mislila dekličina mati Ana. "No, pa že izvem, kaj ji je."

Ana je bila katoliška, pobožna in skrb-

na gospodinja. Živela je jako skromno ter se držala skoraj vedno doma.

Neko popoldne stopi premišljeva je o izpremibi svoje hčere slučajno k oknu na glavno cesto ter pogleda proti kovačnici, pred katero je razgreval njen mož s svojim pomočnikom velike železne obroče hotič jih raztegniti ter pritrčiti na kolesje novega poljskega voza. S tem se je pečal mlad mož iz kolarnice, ki je bila v soseščini. Ugledavši ženo na oknu jo pozdravi mladec z nenavadno toplo prijaznostjo. Gornikovka se vljudno zahvali in naglo spet zastre okno s kakor sneg belo zaveso, ki je krasila okno po slovenskem običaju.

Namah ji je šinila čudna misel v glavo. Kolarski pomočnik, kateri jo je pozdravil pravkar, je bil krasen in močan mladenič. Ime mu je bilo Slavko Vodnik, in je bil pet let starejši od Matilde. V otroških letih sta se igrala skupaj, in Matilda je imela živahnega mladea že odtlej, ko je shodila, kakor za svojega brata. Matildina roditelja nista bilo zoper to, da je razposajeni mladec tudi še kot odrasel fant občeval prijateljsko z Matildo. Nití v sanjah si nista mislila, da bi se mladima človekoma utegnila razpaliti mladostna ljubezen v njunih srcih. Kajti Slavko Vodnik je bil protestant, a Gornikova hiša skozinskoz katoliška. Zato se jima je zdelo nemogoče, da bi njuna hči mislila samo na združenje s človekom druge vere.

Nenadoma se je zazdelo torej skrbni Gornikovki, da ni bil oni tako pristrčni pozdrav namenjen njej, ampak njeni hčeri. Saj se je vendar mladec tako silno zardel po celem obrazu ob njem!

Matilda je tedaj ravno imela nekaj opravka v kuhinji, in tja je obrnila korake gospa Ana.

Medtem je bil Slavko posebno dobre volje tisti popoldan ter izborno zabaval Gornika z osoljenimi šalami in smešnicami.

"Tako razigranega srca te pa še nisem videl nikoli," mu de kovač Gornik. "Toda takšen si mi vseč na vso moč."

"To me veseli neizrečeno, Mr. Gornik," odvrne mladec s posebnim naglasom hotič namigniti, da ima vzrok za svoje ve-

selo razpoloženje. In pogledal je naskrivoma gori proti oknom Gornikovega stanovanja.

"Poslušaj, Slavko," izpregovori spet kovač. "Pojdi danes z mano k nam na večerjo ter mi razživi Matildo enkrat prav pošteno. Že nekaj časa hodi po hiši žalostna in čemerna kakor kaka betežna starka. Če mi jo prav dodobra spraviš v dobro voljo, ti kupim steklenico piva."

"Danes ne morem iti niti ob najboljši volji," odgovori mladi mož v silni zadregi. "Res, danes ne grem, Mr. Gornik. Pač pa pridem prihodnjo nedeljo popoldne, če Vam je prav. In tistikrat se bom tudi pogovoril z Vami o jako važni zadevi."

"Vsikdar si mi dobrodošel, Slavko", de kovač. "Samo ne pozabi mi svoje dobre volje doma."

Ko je odbila ura šest, je bilo konec delavnika. In Slavko pobere svoje orodje ter ga spravi črez noč v kovačnico, nato odhiti, ne da bi ga Gornik videl, proti njegovi hiši. Gospa Ana je stala ravno na vežnem pragu tedaj, ko je dospel mladenič do hiše ter jo pozdravil. Ta mu odvrne prijazni pozdrav.

"Ali bi lahko pokramljal par minut z Matildo," jo vpraša potem Slavko nekoliko plaho.

"Ne, pred par sekundami je šla zdoma in se ne vrne pred eno uro," odgovori žena s hladnim usmevom in skoraj trdim naglasom.

To je bilo Slavku nekaj nepričakovanega. Presenečen in zadet povese oči pred jasnim in vprašajočim pogledom stroge Gornikovke k tlom, jecljaje izpregovori, da mu je to silno žal, naznani svoj obisk za prihodnjo nedeljo popoldne ter odide potem s spoštljivim poklonom.

"Slavko je danes prav židane volje, mati," pripomni Gornik stopivši še ves, črn in sajast v sobo. "Zadržati bi bila morala veselega dečaka, in doživeli bi danes izredno lep večer."

"Težko bi bilo tako, oče!" je bil odgovor resne žene.

Iznenaden obstane kovač ter zre svojo ženo z vprašajočim pogledom. Otožnost na njenem obrazu je bilo nekaj nenavad-

nega. In mož je hotel ravno vprašati po vzroku njene žalosti, pa povzame iznova gospa Ana besedo.

"Najprej se umij in povečerjaj, potem se pa pogovoriva. Ni se treba prestrašiti," še pridene pomirjevalno, "ni se pripetila nikakršna nesreča, in z božjo pomočjo se tudi ne bo, če bova čuječa. Predvsem pa jej! Matilda je sedaj v cerkvi, in ko se zmrači, pojdem ponjo."

Priprosta večerja je bila naglo povžita. Pospravivši mizo meni gospa Gornik, da bo imela Matilda danes prav težko dober tek. Nato pove svojemu možu, kako je po onem izredno prijaznem Slavkovem pozdravu vprašala Matildo kar naravnost, če ima kaj skrivnega z Vodnikom. Po nekolikem obotavljanju je priznala zardevši do temen: "Mislila sem še nekaj dni prikrivati," je rekla deklica. "Tako je bila Slavkova želja, ker je hotel najprej govoriti sam z očetom o tem ter me potem zasnobiti. O, kako lepo mi je povedal, da hoče priti prihodnjo nedeljo k nam v čisto novi obleki in da — ali mati kaj ti je? Niti ne pogledaš me, in vendar sem ti do cela odkrila svoje srce. Ali se ne veseliš moje sreče? Saj si rekla že večkrat, da bi se ti silna skrb odvalila s srca, kadar bi bila jaz preskrbljena." In sem ji odgovorila: "Seveda sem rekla, in še danes sem tistih misli. Toda nikakor pa nisem mislila s tem Slavka Vodnika in tudi nobenega drugega določena, pač pa sem menila prav dobrega katoliškega moža, ki naj bi popeljal mojega edinega otroka pred oltar." Koj nato sem šla z Matildo k župniku," skonča Ana svoje pripovedovanje, katerega je mož poslušal s čedalje večjim strmenjem, "in gospod župnik ji je govoril na dušo rekoč, naj gre takoj v cerkev ter tam pred ljubim Bogom premisli, kaj ji je storiti kot katoličanki. Deklica ni rekla nobene besede, ampak jokala je venomer. Da se ne snide s Slavkom nočaj, sem ji velela, naj ostane v cerkvi, dokler ne pridem ponjo."

Gorniku je bilo, kakor bi treščilo vanj z jasnega neba. Slišal je in razumel besede svoje žene, ali nikakor jih ni mogel pojmiti, tako čudne in nemogoče so se

mu zdele. "Matilda naj se bi omožila s Slavkom?" vzklikne, ko se mu je poleglo prvo strmenje in čudenje. "Ali je izgubila deklica glavo? Slavka, protestanta, naj bi vzela moja Matilda za moža?! Poslušaj mati! Če roje deklici take misli po glavi, potem jih je moral navdihniti sam peklenšček. Če je tako, jo pošljem v samostan. Si razumela? V samostan pojde in ostane toliko časa notri, dokler se ne izpametuje."

"Nikar se ne prenagli, mož! Tudi mene je to zadelo neizrekljivo, vendar sem ostala mirna ter izročila celo zadevo v božje roke. Kajti Bog jo izpelje najboljše. Vidiš, Rudolf," pristavi žena presrečno in milo ter prime moža za žuljevo roko, "ljubi Bog naju je tako oblagodaril s svojo dobroto, da sva se precej razvadila in se ne moreva takoj vživeti v položaj njegove preizkušnje."

"Čudno je pa vendarle!" vzklikne kovač. "Ali nisva vzgojila svojega otroka kar najvestneje v katoliški veri? Še vedno ne morem pojmiti, kako je moglo priti deklici kaj takega v glavo."

Kovač vstane nato, si dene roke na hrbet ter jame hoditi po sobi gorin-dol vpiraje oči k tlo. A Ana si prizadeva uveriti moža, da morda krivično obsojata zmotno Matildino z ozirom na razloček med razmerami in življenjem v Ameriki in na Slovenskem v Evropi.

"To je ravno tista nesreča!" vikne razburjeni mož. "Tu je razen pehanja za denarjem in sleparstva vse površno in polovičarsko. Z vero je ravno taka, zlasti pri mladini. Zdi se mi, kakor bi imel hudobec tukaj večjo moč kakor v stari domovini, Saj si niti predstavljati ne morem, da bi kdaj zavladata takšne razmere onkraj morja. To pa je samo zato tako, ker velja tukaj brezverec, pa naj bo to pogan ali žid, ravno toliko kakor katoličan, če ne še več. In celo posmehujejo se tukaj vsakomur, ki je katoličan ter živi po svoji veri. Tega se nauči mladina po državnih šolah, in katoliško vero se še samo trpi v Ameriki."

"Tvojih besed ne razumem," povzame zdaj Ana besedo. "Pa bo že tako, kakor praviš. Kajti ti poznaš svet bolje kakor

pa jaz. Sploh pa mislim, da si pravo zadel glede Matilde. Zrastla je ob zlih ameriških razmerah. Vsa najina skrb in pažnja ne zaleže nič. Tukaj je že tak zrak, da so otroci drugačni kakor pa na Slovenskem. Z resnim prigovarjanjem se jo pač dovede do pravega izpoznanja. Kajti dobra in pobožna je vendarle najina Matilda, Rudolf!"

"Že dobro, mati!" jo prekine mož mir-

neje. "Natanko vem, kaj naj mislim o Matildi. Niti na misel mi ne prihaja, da bi jo takoj obsodil. Stvar me je doletela tako nepričakovano, da se nisem mogel takoj zavesti. Zdaj pa le pojdi po dekle, mati! Medtem si še enkrat vse premislim natanko, da izpregovorim potem z njo pametno in prepričevalno."

(Dalje prih.)

REV. JANEZ KRANJEC. †

Iz Jolietu, Ill. nam je došla 13. februarja žalostna zvest, da je tam umrl za plučnico Rev. Janez Kranjec, slovenski župnik cerkve sv. Jozefa in urednik Amerikanskega Slovenca.

Kakor posnemamo po Trunkovi knjigi "Amerika in Amerikanci", bil je pokojni gospod Kranjec rojen 22. februarja 1871. v Starem Trgu na Dolenjskem. V Ameriko je prišel l. 1892 in skončal svoje študije v kolegiju Sv. Frančiška v St. Francis, Wis. V mašnika je bil posvečen 3. julija 1897. ter bil nastavljen kot kapelan pri angleški cerkvi v Jolietu, Ill. L. 1898. povabil ga je Pittsburški škof, da bi prišel v Pittsburg in tam sprejel v svojo skrb ondotne Slovence, ki so si pravkar postavili novo cerkev. Nekako dobri dve leti je Rev. Kranjec deloval med rojaki v Pittsburgu, ko ga je Chicaški nadškof poklical nazaj, ker ga je rabil za Slovence v Chicago in So. Chicago. Rev. Kranjec je z vnemo začel delovati med Slovenci v Chicago in So. Chicago. Toda težave so bile prevelike, razdalja med obema naselbinama prevelika, zato se je odpovedal Chicago in se lotil samo So. Chicago. Tu je sezidal krasno cerkev in župnišče in neumorno deloval za verski napredek naselbine. Po smrti Rev. F. Šušteršiča imenoval ga je nadškof Chicaški župnikom slovenske župnije v Joliet, Ill. in kmalu na to v priznanje za njegove zasluge za Chicaško nadškofijo nadškofijskim svetovalcem. V Jolietu se je navdušeno lotil delovanja za napredek te župnije. Sezidal je krasno šolo, ki je najlepša sloven-

ska šola za Clevelandsko v Ameriki. Lanško leto je začel zidati še novo župnišče, v katero se je komaj pred par meseci preselil, ko ga je že smrt poklicala po plačilo h Gospodu. Bolezen si je najbrže nakopal pri vestnem nadziranju zidave šole in župnišča. Kmalu ko je prišel v Joliet izvolil ga je konzorcij, ki izdaja Amerikanskega Slovenca za glavnega urednika. Smrt ga je tako našla sredi dela in z velikimi načrti za napredek svoje župnije v rokah.

Tako je zgubila z Rev. Kranjcem slovenska duhovščina v Ameriki delavnega in požrtvovalnega sobrata, slovensko ljudstvo krepkega delavca za njegov verski blagor in napredek, kat. cerkev pa delavnega duhovnega pastirja.

Gospod Kranjec je bil kot župnik skrajno delaven, podjeten in požrtvovalen. Kjerkoli je župnikoval, ga je vse ljudstvo ljubilo in mu bilo iz srca vdano. Koliko žrtev je bilo treba, ko je bil v Pittsburgu in je moral stanovati v zakristiji, ker ni bilo denarja, da bi postavil župnišče. Še le po dveh letih je toliko povzdignil župnijo, da je postavil tudi župnišče. Koliko je bilo treba žrtev, ko je zidal v So. Chicago novo cerkev in novo župnišče. Veliko je žrtvoval za napredek župnije v Jolietu, Ill. ko je zidal šolo in župnišče.

Za povzdigo verskega življenja med svojimi župljani je povsod skrbel z veliko vnemo. Zato je povsodi vestno držal razne pobožnosti, kakor 40 urne pobožnosti, sv. misijone i. t. d.

Veliko je hodil tudi po raznih slovenskih naselbinah brez slovenskega duhovnika, ter z navdušenimi govori bodril rojake k zvestobi do Boga in k skrbi za dušo.

V javnem našem življenju je nastopil največ takrat, ko je postal duhovni vodja K. S. K. Jednote, zlasti pa še, ko je po smrti Rev. Šušteršiča prevzel uredništvo Amerikanskega Slovenca.

Kot duhovni vodja K. S. K. Jednote si je prizadejal mnogo, da bi Jednoto ohranil na onem stališču in prepričanju, na katerega so jo postavili njeni ustanovitelji. Sicer je v svoji veliki miroljubnosti in popustljivosti marsikaj pustil, kar bi kot duhovni vodja ne smel. Toda bil je prepričan, da bo na ta način lažje pridobil nasprotnike, da bojo opustili gonjo proti kat. značaju Jednote. Skrajno je bil popustljiv pri listkih za velikonočno spoved, ker se ni hotel prepirati in je hotel le s prizanašanjem koristiti Jednoti. Mislil je pač tako, kakor jih med nami še veliko misli, ker ne poznajo fanatizma in smrtnega sovraštva nekaterih naših sovražnikov do vsega, kar je v zvezi s cerkvijo. Posnemati namreč hočemo našega božjega Učenika v njegovi milobi in popustljivosti do zašliih ubogih zmotencev, pozabimo pa, da se pa ta mili Učenik ni prav nič pomišljal tudi vzeti v roke bič z vrvi, da je izgnal iz templja vse, ki niso tja spadali. Vendar pa je Rev. Kranjec veliko storil za napredek Jednote.

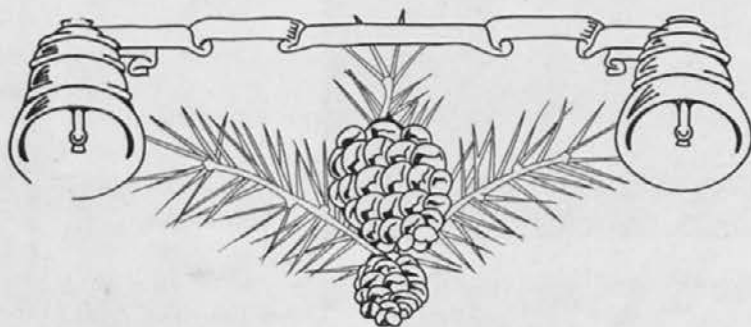
Kot urednik je rajnki Rev. Janez Kranjec enako veliko dobrega storil za svoj narod in je skušal pomagati, da bi se pojmi med nami sčistili in razmere uredile.

Dal je prostora za delovanje nove Zveze sloven. duhovnikov, za Zvezo katol. Slovencev in sam agitoval, da je prišlo na ustanovni shod več odličnih njegovih župljanov in ustanovitev sploh omogočilo.

Tudi kot urednik se je Rev. Kranjec pokazal kot skrajno popustljivega in miroljubnega moža. Odkrito povemo, da smo večkrat želeli, da bi bil bolj odločno nastopil v obrambo naših verskih svetinj proti našim nasprotnikom, ko so na pr. zanašali sem v Ameriko razne ostudne liberalne protiverske ali protiduhovniške gonje iz Kranjskega. Toda vedno nam je odgovarjal, da želi miru, da se boji, da bi se mu ne podtikalo, da hoče zanesti sem kak klerikalizem iz Kranjskega, kak prepir, da treba marsikaj potrpeti radi ljubega miru. Seveda s tem ni dosegel, kar je hotel. Jagnje pač mora biti ratgano, ako kali vodo ali ne. Nakopal si je sovraštvo naših liberalnih in naših tardečih, kakor vsak duhovnik, ki se zaveda svojih dolžnosti, katere mu nalaga sedanji burni čas. Zmerjali so ga, sramotili, mu podtikali vse hudobije mogoče in nemogoče. Rajnki g. Kranjec se je vsemu temu smejal, vendar podlo je pa le bilo.

Rajnki gospod Kranjec je bil blag mož, ki je bil sicer človek z raznimi človeškimi slabostmi, kakoršnih smo pač vsi polni. Toda ako nepristransko zasledujemo njegovo delovanje, moramo priznati, da je imel pri vsem lepe namene in najboljšo voljo. Slovenski narod v Ameriki mu bo gotovo ohranil trajni spomin kot možu pionirju med nami. Zlasti pa ga bodo ohranili v hvaležnem spominu rojaki onih naselbin, kjer je deloval.

Naj v miru mirno v Gospodu počiva!

M. Elizabeta:

Pri Križanem.

*Bil dan je vroč. . O Kristus, k tebi,
dovoli mi en hip samo,
en hip samo pod križ me pusti k sebi,
izmučen duh, moči mrjo.

Poglede srečala sem sredi ceste
in v njih radosten smeh,
a ni ljubezni bilo v njih velike, zveste
kot v tvojih je očeh.

Besedo mnogo čula sem prijazno, —
kaj svet ne govori?!
A srce moje je ostalo prazno,
tolažbo veš le ti.

Sem videla roke, ki rade skrite
trosile so dobrot,
a prebodene in na križ pribite
le tvoje so, Gospod.

In blagih src iskala sem za svoje,
za tisoč tihih ran,
pa našla sem odprto samo tvoje,
odprto noč in dan.

O Križani, zato naj se spočije
ob tebi mi srce,
iz tvojih ran ljubezni se navžije,
ki zanjo svet ne ve.

Ameriški Slovenci, kaj hočemo?

Rojakom v resen prevdarek spisal

-A. Tomec.

(Dalje).

Kdor torej resnično želi, da bi kapitalist ne ravnal z delavcem po suženjsko, ampak kakor s svojim bratom in enakopravnim človekom, ta naj izkuša poučiti kapitalista, kako se izpolnjuje božje zapovedi, ki nalagajo vernikom usmiljenje s siromaki ter jim prepovedujejo vsakršno izkoriščanje in zlorabljenje, ki uče nadalje naj se lajša z bogastvom, podarjenim od Boga, ubogim bedo in gorje. Obenem naj ga spomni besed pravičnega Boga, s katerimi žuga bogatinom rekoč, da gre lažje kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebeško kraljestvo. Seveda pa kapitalisti rajši ravnajo po naukih socializma, ki so popolnoma nasprotni onim katoliške cerkve.

Tako je ravno socializem najhujši sovražnik in največji škodljivec delavstva, največji humbug, ki si nadeva krinko delavskega prijatelja. Zato se boj veliko bolj socializma kakor pa kapitalizma!

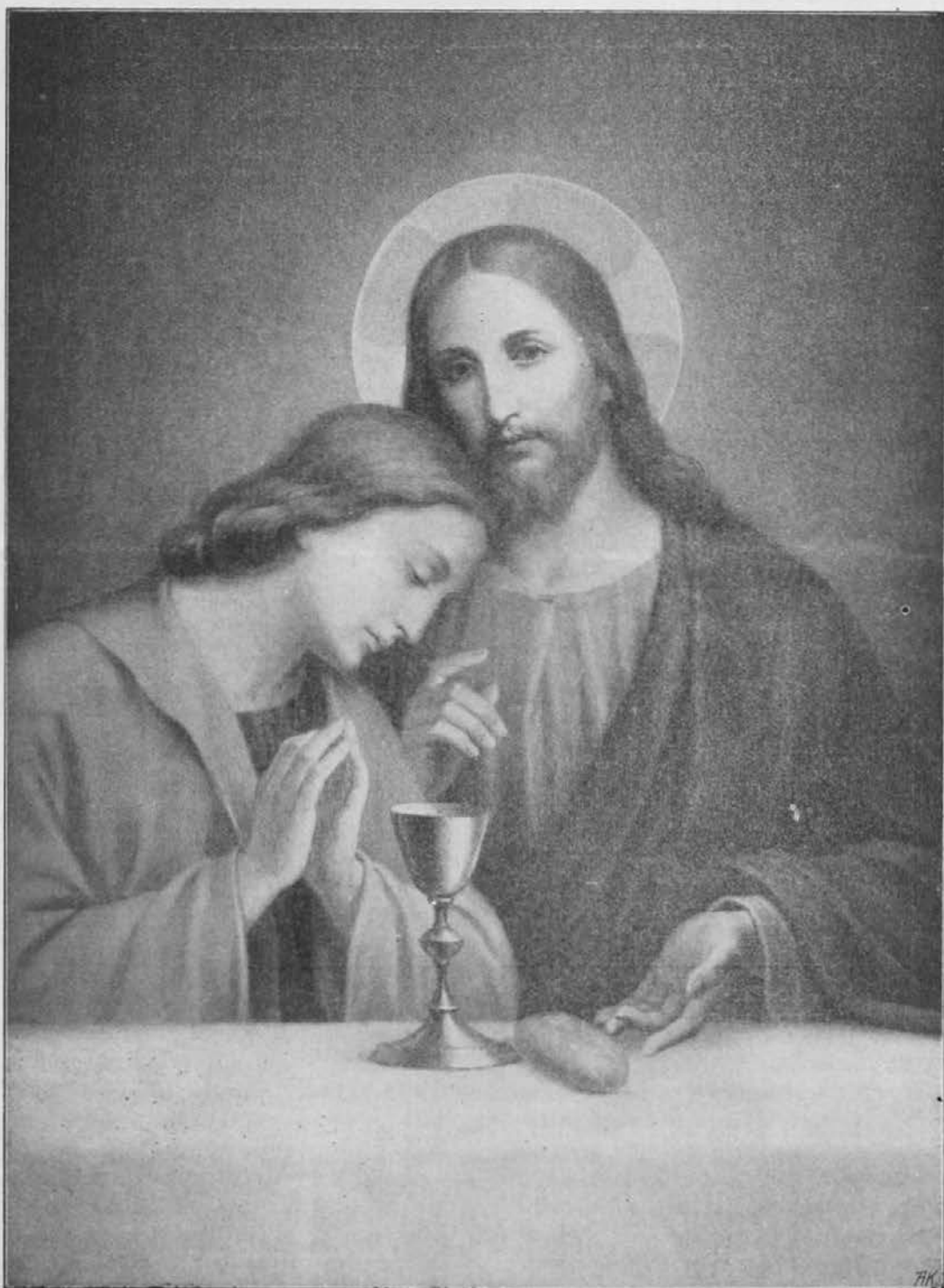
SVOBODOMISELSTVO.

Kaj je svobodomiselstvo? Svobodomiselstvo je ideja najzagrizenejših sovražnikov vsake vere, zlasti pa še katoliške, vsake cerkve, vsake oblasti, duhovske in posvetne. Svobodomiselci stremijo po popolni svobodi ter so nasprotni vsaki zapovedi in postavi.

Namen svobodomiselstva je boj proti oltarju in prestolu. In v tem boju se liberalizem poslužuje vseh sredstev, tudi najumazanejših in najpodlejših, samo da doseže svoj peklenski namen. Svobodomiselci si prizadevajo razdreti ves družabni red, odpraviti vsako vero, vsako postavo in kazen. Tako bi lahko delal vsakdo, kar in kakor bi se mu ravno ljubilo

Ali pa bi potem zares zavladata tista zlata svoboda? Ne, in stokrat ne! To bi bila najstrasnejša sužnost. Če bi se svobodomiselcem posrečile njihove satanske nakane, potem bi bila svobodna samo ta peklenska svojata, svobodna bi bila le premoč, hudobija, zloba, krivica, razuzdanost, pregreha, strast, na dnevnem redu bi bila hudodelstva in zločini, a zaslužjeno pa bi bilo vse, kar se ne more braniti, zaslužjena bi bila pravica, poštenost, nedolžnost in krepost. Bog nas varuj take svobode! Kajti potem bi ne imeli postav, potem bi bilo neprestano v nevarnosti naše življenje in naše premoženje. Anarhija bi zavladata potem vsepovsod, in roparji, tatovi in morilci bi bili potem gospodarji sveta. Svobodomiselci bi bili radi sami svobodni in prosti vseh postav, da bi potem lažje zatirali vse druge, ki bi ne hoteli trobiti v njihovo trobilo. Zato si na vso moč prizadevajo zasejati s svojimi strupenimi in brezmejnimi sovraštvom do vere in cerkve, z ostudnimi lažmi in obrekovanjem, z blodnimi in pogubnimi nauki vsesplošen razdor na svetu, povzročiti nered in zmešnjavo ter dodna porušiti oltar in prestol.

Svoboda je sicer nekaj, po čemer hreneni in stremi vsako živo bitje, človek in žival. Brez svobode ni zadovoljnosti, ni veselja in ne sreče. Le pogledjmo drobno ptico, kako je srečna, kako veselo prepeva, dokler leta prosta po zraku, in kako postane otožna in tiha, če jo vjameš v kletko! Kdo se čuti veselega in srečnega, če ni svoboden? Naj ima človek vsega v izobilju, ne veseli ga vse to, ako nima svobode, in pripravljen je dati vse, celo svoje življenje tvega dostikrat za zlato svobodo. Toda tudi svoboda ima kakor vsaka druga stvar svoje meje. Prevelika

"Eden pa, katerega je Jezus ljubil mu je slonel na prsih." (Jan. 13, 23.)

svoboda ni več svoboda, ampak sužnost. Kajti oni, ki ima preveč svobode, lahko delajo kar hoče in navadno se zgodi, da kratki tak mogočnejšo svobodo drugim ter jih zaroblja za svoje sužnje. Brezmejna svoboda je strašna kakor brezmejna sužnost. Svoboda je potrebna, kakor sta potrebna ogenj in voda. Kajti brez slednjih dveh si niti ne moremo misliti našega življenja. Toda gorje, če dobimo ogenj in vodo tako silno moč in prostost, da ju ni mogoče več strahovati in obvladati!

Potemtakem nikakor niso svobodomiselnice pospeševalci svobode, ki jo imajo vedno in povsod polna usta, ampak so njih najhujši sovražniki in največji zatiralci, in mi, ameriški Slovenci, ki ljubimo zlato svobodo, se ne moremo in ne smemo ogrevati za svobodomiselstvo.

ALI RES NIMA VERA S POLITIKO NIČ OPRAVITI?

Pogosto čujemo, da vera nima nič opraviti s politiko. Ali je pa tudi resnična ta trditev? Ne. Vera ima opraviti s politiko, in sicer še zelo veliko. Toda temu ni kriva vera, pač pa politika njenih nasprotnikov. Kajti ravno tisti, ki trde, da nima vera nič skupnega s politiko, dajo veri največ posla s svojo politiko, ker ne prestando vtikajo vero v politiko. Če bi se politika ne vmešavala v verske zadeve, bi se tudi vera ne pečala s politiko.

Ali je mar kriv miren popotnik, če ima gotovo nehote opravka z roparjem? Ne, pač pa ropar, ki ga napade in oropa. Mar moremo grajati in obsojati popotnika ter se izpodtikati nad njim, če se brani roparju ter ima tako posla z njim? Ali naj se mu vda ter izroči na njegovo milost in nemilost? Ali naj mu izroči kar menimčebinič svoje imetje, ali celo svoje življenje? Ali naj odobrava tolovajevo dejanje, obrambo svoje lastnine in samega sebe pa smatra za greh in napako? Ne, vsak pošten in pravičen človek mora obsojati tolovajske napade.

In niso-li vsi nesramni napadi socijalcev in svobodomiselnice na vero in cerkev tolovajski?! In koliko je ljudi, ki obsojajo te sovražnike vere in cerkve, ki ve-

nomer napadajo, udrihajo z loparji po njej ter jo vlačijo v umazano politiko?!

Kadar uganjajo verski sovražniki svojo protiversko politiko ter se vtikajo v verske zadeve, takrat je pač vse prav in lepo, kadar se pa jame vera braniti pred njihovimi napadi, takrat zakriče, in po vseh njihovih časopisih se prelije na cele sode črnila, češ, da vera ne sodi v politiko, da ne sme imeti nobenega posla z javnimi zadevami. Po mnenju socijalistov in liberalcev bi smel udrihati vsakdo po veri, po duhovnikih in vernikih, jih smešiti in blatiti pred vsem svetom, a napadenci naj molče ter potrpežljivo in ponižno prenašajo klofute in brec od strani verskih sovražnikov!? — kako svobodnjaško naziranje, kaj ne?

Prav radi priznamo, da bi bila cerkev nadvse srečna in zadovoljna, da bi se ji ne bilo treba mešati v politiko. Zato se pa le toliko vdeležuje političnih bojev, vkolikor jo v to prisilijo njeni nasprotniki. Če bi se torej hoteli ravnati naši nasprotniki po pravilu: "Vera nima prav nobenega posla v politiki", naj bi se potem pa ne izpodtikali ob njo, se ne zaletavali vanjo ter je ne napadali. Ali tega ne marajo, pač pa žele, da bi se vera ne branila pred njihovo politiko. Kajti na tak način bi se jo dalo še vendarle uničiti in zatreti.

Nameni verskih nasprotnikov so torej tako jasni in prozorni, da lahko izpozna vsakdo, kaj hočejo z reko "Vera nima s politiko nikakega posla". Zato pa morajo poseči v politiko duhovniki in verniki, in dolžnost nas vseh je, da se prav pridno pečamo s politiko zaradi vere. Saj nas izzivajo nasprotniki naše vere.

Seveda pa se bodo jezili na našo vero in nad nami naši nasprotniki, kakor se jezi razbojnik, kadar se mu ponesreči napad na popotnika.

VERA IN NARODNOST

Med nami je mnogo takih "velenarodnjakov", ki se venomer jeze in hudujejo, češ, da so naši ljudje prevorni in premalo narodni.

Taki duševni siromaki imajo potemtakem o veri in narodnosti nekako tako

mnenje kakor o klobuku in kapi, katerih ne more človek nositi zaeno. Zato jim pa na tem mestu kar naravnost povemo, da je to njihovo mnenje popolnoma napačno in nesmiselno. Kajti med klobukom in kapo na eni strani in med vero in narodnostjo na drugi je velikanska razlika. Človek je lahko z mirno vestjo veren in naroden obenem. Saj se vera in narodnost podpirata vzajemno druga drugo. Kjer ni ene, tam ni druge. Kdor je v resnici veren, je tudi naroden, in kdor je v resnici naroden je tudi veren.

In zakaj je potem tako malo narodne zavesti med nami? Morda zato, ker je preveč vere med nami? Tega zadnjega pač ne more trditi nihče! Pač pa je zato tako malo narodnosti med nami, ker je prav tako malo tudi vernosti. Zato, ker ločijo brezverski narodnjaki narodnost od vere, hočejo imeti narodnost brez vere, lupino brez jajca. Iz tega se mora sklepati po zdravi logiki, da so takozvani narodnjaki najhujši zatiralci in grobokopi narodne zavesti. Morda uvidevajo to, že nekoliko sami. Ali kaj jim mar narodnost?! Srce jim je potolaženo in utešeno, da se izrujejo vero iz duše ubogega slovenskega pregnanca, delavca. Njihovo sovraštvo do vere je tolikšno, da so pripravljani žrtvovati narodnost in srečo slovenskega delavca za uničenje vere.

Vera in narodnost sta tista mogočna vez, ki nas združuje ter nas ščiti, da ne prepademo še tako hitro; kajti zapomnimo si, da kjer vera hira, narodnost umira.

PRAKTIČNO KRŠČANSTVO.

Marsikdo misli, da je že cel kristjan, če le veruje, daš ne vsega in ne tako, kakor zapoveduje vera. Nekateri mislijo, da so celi in popolni katoličani, če le verujejo vse in tako, kakor uči sveta vera, a izpolnjujejo le deloma verske dolžnosti. Toda temu ni tako. Kdor hoče biti odločen in praktičen kristjan, mu ne sme zadostovati, da je le po imenu katoličan, da samo veruje in opravlja le nekaj dolžnosti, ampak mora tudi storiti vse, kar je dolžan storiti človek, ki hoče biti pravi katoličan. Ako je kdo le po imenu kristjan, se mu

ravno tako godi kakor bogatinu, ki velja pred ljudmi za bogatina, a v resnici ni prav nič njegovega.

Kdor hoče biti v resnici dober, praktičen katoličan, mora poleg svojega vero- vanja tudi delati vse tako, kar in kakor uči in zapoveduje vera. Vse verske nauke mora imeti za resnične, in nobenega dvoma ne sme biti v njegovem srcu. Nadalje mora natanko izpolnovati vse zapovedi katoliške vere, ravnati se po njenih naukih, moliti ob določenih časih, posvečati nedelje in cerkveno zapovedane praznike, udeleževati se službe božje, pozorno poslušati cerkvene govore, prejemati sv. zakramente vsaj enkrat v letu, pokoriti se duhovski gosposki v vseh verskih zadevah ter spoštovati in poslušati svoje dušne pastirje.

Žalibog je med nami, amer. Slovenci, zavlada tako čudno mnenje o krščanstvu, da planejo nad vsakogar, ki pozove svoje rojake, naj ne bodo katoličani samo po imenu, ampak tudi praktični katoličani, kakor volkovi nad jagnje, ter kriče in vpijejo nanj, da je verski fanatik, prenapetež, farizej, hinavec, dražbar kalitelj miru in edinosti med amer. Slovenci — — — seveda, ker živimo v tako lepem miru in vzorni edinosti!

Kdor torej ni in ne mara biti praktičen kristjan, naj se sploh ne imenuje katoličana, saj mu je pač vseeno, ali se ga imenuje katoličana, protestanta, juda, mohamedanca, ali kaj drugega, — to je znaj popolnoma indiferentno — vseeno. Ime samo mu nič ne škodi in tudi ne hasne.

POLOVIČARSTVO.

Polovičarstvo, mlačnost ali verski indiferentizem je najslabši pojav med kakim narodom in najalostnejša značilnost je zanj. Kdor se ne ogreva in ne zanima za nobeno stvar ter se ne protivi nobeni struji, je mrtev, izgubljen. Dokler se briga človek za eno, se lahko zanima tudi še za drugo stvar. Komur je pa vseeno za to, ali ono, in je za vse mlačen in brezbrizen, je povsod le polovičen, a nikjer cel, tak človek se prav težko izpreobrača pa naj bo to na to, ali na ono stran.

Boljši in ljubši mi je popolen brezverec kakor pa polovičar. Poslednji samo le veruje, kar uči vera. Ničesar pa ne stori za to svojo vero. Brezverec ne živi po veri, ker je nima. Če bi jo imel, bi morda vendar živel po njenih naukih, a polovičar jo ima in veruje v njene resnice, a vkljubtemu se ne ravna po njej. Ali ni potemtakem polovičar desetkrat slabši od popolnega brezverca?! Kaj mi pomaga, če imam vero, a se ne ravnam po njenih naukih, kaj, če verujem, da je Bog, da je najpravičnejši sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, kakor si kdo zasluži, če ga pa ne molim, ne častim in hvalim, mu ne služim, ne izpolnujem njegovih zapovedi, ne delam dobrega in se ne varujem hudega?! Saj vendar vemo vsi, da je vera brez dobrih del mrtva! Vidite, brezverci ne izpolnjujejo božjih zapovedi in se ne drže prepovedi vsemogočnega Boga, ker ne verujejo vanj, vi pa pravite, da imate vero, da verujete v Boga in njegove nauke, pa se vendar nič ne razločujete od popolnega brezverca. Kajti kljub vsej svoji veri ne storite ničesar, kar Bog zapoveduje. Kakšnega plačila se torej nadejate od Boga, če samo verujete vanj, a ne molite nikdar, greste samo enkrat ali dvakrat na leto v cerkev, in morda še tolikrat ne, če že leta in leta ne sprejemate sv. zakramentov?! Kakšno plačilo hočete za to svojo mrtvo vero?! S to vašo vero je prav tako kakor z ozko in nevarno potjo, po kateri mi je iti neizogibno. Kaj mi pomaga, če vem, da je ta pot ozka, polzka in med samimi prepadi in brezni, in da je treba stopati z največjo opreznostjo in pozornostjo po njej, pa grem brezskrbno in lahkomišlno po njej? Mar me bo že sama vera varovala nestrče na tako nevarni poti?! Iz tega primera se da izpoznati prav izlahka, kako velikanska je nespamet, če samo verujemo, a se ne ravnamo po naukih te vere. Verovati in ne živeti po tej veri, je za človeka hujše, kakor pa nič ne verovati. Boljše je za onega, ki vere brez svoje krivde ne pozna, kakor pa za onega, ki jo pozna, ali bi jo vsaj lahko poznal, pa ne živi po njej.

Tako, vidite, je s polovičarstvom in nič

drugače. Tudi Bogu samemu se najbolji studi polovičarstvo saj pravi v sv. pismu: "O, da bi bil vsaj mrzel, ali pa vroč! Ker pa si mlačen (polovičarski), te bom izpljunil iz svojih ust."

Zato pa proč s polovičarstvom, ki je tako sramotno in zaničevalno! Otresimo se ga popolnoma ter bodimo celi možje in odločni in kremeniti značaji!

Sv. Janez Kapistran,
čegar spomin se obhaja 28. marca.

Ostani vedno katoličan! Svet te morebiti zasramuje. Naj zasramuje, zasramoval je Kristusa. Svet te morebiti sovraži. Naj sovraži, sovražil je Kristusa. Svet te morebiti zaničuje. Naj zaničuje, zaničeval je Kristusa. Svet se ti morebiti posmehuje. Naj se posmehuje, posmehoval se je Kristusu. Čas bode hitro prešel, prišla pa bode večnost. Kristus bode za kraljeval. Prišel bode z veliko močjo in veličastvom. In svet zasramovalcev in posmehovalcev bode sojen po Njem in obsojen. Zasramovali in sovražili, zaničevali in zasmehovali se bodo na veke med seboj, dočim bodo oni, ki so Kristusovi se daj, tudi na veke Njegovi.

Marija, mati našega Izveličarja.

Platnice Ave Marie in Proletarec.

Aj, aj, gospod urednik, kako je zbodla slika na naslovni strani A. M. naše drage sodruge okoli "Proletarca"! Bog pomagaj, nedolžna sličica pa povzroči tako revolucijo v socijalističnih glavah!

"V svoji pohlevnosti naznanjamo, da sprejmemo z veseljem boj, ki nam ga napovedujejo gospodje pri Ave Marija" (Proletarec). Kako pohlevni so že postali sodrug!

Pravijo socijalisti, da je iz slike razvidno, da hoče Ave Maria napadati socijalizem iz verskega stališča. Prvič bi to ne bilo napačno stališče, ako bi si nabožni list ogledal socijalizem iz verskega stališča, drugič pa je neresnica, da hoče A. M. napadati socijalizem le iz verskega stališča. Poglejte vendar noter v list in ne glejte samo platnice, tam boste našli spis "Socijalizem v luči zdravega razuma". Tam se vam prinese kakor na krožniku nezmotljivi nauk vaših prvakov, vaših odrešenikov, in se pogleda od vseh strani, če more vzdržati kritiko zdravega razuma. Če vaši kolovodje ne razumejo boljše svojega lastnega nauka, tega vendar nismo mi krivi.

Če vaši lastni generalj dannadan z nogami teptajo svoj lastni nauk, tega vendar ni kriva A. M.

Če socijalistična stranka sodruga Liebknechta prime za ušesa, ga kaznuje, graja in mu grozi z izločitvijo samo zato, ker je on edini se ravnal po socijalističnem pravilu in ostal dosleden, tega ni kriva A. M.

Če je socijalistična stranka skoro po celi Evropi zatajila svoj program, vrgla vse svoje "vzvišene nauke" med staro šaro, potem se pritožite pri socijalistih,

a ne trdite, da A. M. ne razume socijalizma. Sicer pa res, če bodo socijalisti zmiraj tako nedosledni, potem bomo kmalu morali opravičeno vsklikniti: "Sam Bog naj vas razume!"

Kadar ni bilo nikjer nobene nevarnosti za vojsko, tedaj so socijalisti imeli korajžo, po vseh evropskih parlamentih so glasovali proti kanonom, proti vojski; kadar se je čestitalo k cesarjevemu ali kraljevemu rojstnemu dnevu, so socijalisti junško vstali in zapustili dvorano.

A zdaj! Mili Bože! Kakor hitro so cesarji in kralji napovedali vojno, vsi socijalisti po vseh parlamentih so glasovali za vojno in za vojni kredit. Liebknecht je še hotel ostati malo socijalist, toda zato ga hočejo drugi linčati.

Polovica čeških socijalistov vpije: "Živijo Franc Jožef", druga polovica vpije: "Dol z Avstrijo!"

Nemški socijalist kriči, da ne mara francoske kulture, francoski socijalist se brani z vsem štirim nemške pikelhavbe.

Ali vam po vašem nauku ni vse eno, kdo vlada na Francoskem, na Nemškem ali na Ruskem; fabrike in rudokopi bodo morali biti, če vlada Viljem na Nemškem ali na Francoskem, če vlada Poincaré na Ruskem ali v Belgiji.

Zakaj torej pošiljate na stotisoče svojih sodrugov v mesarsko klanje, zakaj ne glasujete kakor en mož proti vojski, proti klanju, zakaj s svojimi stoterimi glasovi po parlamentih odobravate klanje.

Vsega tega "Proletarec" ne pove svojim zapeljanim siromakom, povedali bomo pa mi.

"Proletarec" pravi, da ni proti veri, ampak samo proti zlorabi vere. Toda on

smatra vsaki verski pojav za zlorabo vere. Pri njem je zloraba vere, če se stavi-jo cerkve, če hoče imeti ljudstvo duhovnike, če ljudje molijo, če grejo v cerkev, da, pri njem je zloraba vere tudi to, da so katoličani sploh na svetu. Protestan-tov se ne boji, le katoličanov.

Pravi, da ni proti veri, da mu je vera privatna stvar, pa piše več o verskih za-vedah kakor A. M.

Laže o veri in jo farba z rdečo farbo, potem pa pravi: glej, kako neumno vero imajo katoličani.

Piše, da je cerkev trdila, da je bil svet stvarjen 4000 let pred Kristusovim roj-stvom, da pa to ni res, in da je torej cer-kev lagala.

Kje in kedaj je cerkev to učila, v ka-terj knjigi je to napisano, pokaži nam ljubi, lažnjivi Proletarce! Vidiš, A. M. navede za vsak socijalističen nauk tudi vir, knjigo in stran; povej nam ti torej, če hočeš biti pošten, kje je cerkev to uči-la.

O, zmešnjava in Babilon socijalistični! Kar en socijalistični prvak uči, to mu drugi sprostí podere.

To je dobro, da nima letos A. M. rde-čih platnic. Rdeča barva in režeči se pek-lenšček, to bi bilo preveč za socijalistične možgane.

Že zdaj vse narobe vidi. V zadnjem "Proletarcu" Vas, g. urednik, ima že za jezuita. Ni slab ta kompliment, sodrug ima rešpekt pred ljudmi, ki imajo kaj soli v glavi.

Vaš naročnik.

—o—

Dostavek urednika: Da, kdo naj jih razume! Na boj in na boj! in zopet samo na boj nas pozivajo. O, ne! Boj ni v na-šem programu! Preveč ljubimo ljubi mir. Resnici ni treba niti brušenih mečev, niti strupenih peres. Resnica zmaga brez vse-ga tega. Kako resnica zmaguje, poglejte samo v zgodovino. Kako je divjalo po-ganstvo proti katoličanstvu. Samo v Rimu je bilo poklanih v tristo letih nad 12 milijonov, (reci dvanajst milijo-nov) nedolžnih žrtev za to, da bi se pre-

magala resnica in da bi zmota ostala še nadalje na tronu. Te nedolžne žrtve se ni-so nič bojevale za resnico. Kakor jagneta so šli v trpljenje in muke dekleta, fantje, možje in žene, starčki in starice, da celo otročiči, Brez vsakega upora brez vsake-ga boja. Toda po treh stoletjih je resni-ca le zmagala. Zato, dragi sociji, zastonj nas pozivate na boj. Vi ste proti boju na jeziku, mi pa v dejanju. Mi Vas samo po-milujemo, kot strašno zaslepljene sirote. Smilite se nam preveč, kakor da bi se z Vami bojevali. Vas spreobrniti in ozdra-viti te strašne slepote, si tudi ne prizade-vamo in nimamo namena, ker vemo, da bolj slep ni nihče, nego oni ki si sredi be-lega dneva oči tišči. Takemu, ako ne vidi, ni pomoči. Ako svarimo, učimo, opo-minjamo in pišemo o socijalizmu, ga skušamo naslikati našim čitateljem kot take-ga, kakoršen je v resnici, to ne delamo za zaslepljene sirote — rdečkarje, ampak za svoje čitatele, da jih obvarjemo enake strašne nesreče in da pokažemo Vas, ka-ko ste v resnici vsega našega pomilovanje in sočutja vredni radi svoje strašne zmo-te. Zato nam je jako žal, da Proletarčeve-ga ultimatum — a nikakor ne moremo sprejeti, niti ga uvaževati. Ako pa hoče imeti Proletarce pametno in možato pole-miko, smo jo pa že itak začeli v našem li-stu z januarjem pod naslovom "Socija-lizem v luči zdravega razuma." Proučuj-te vse te članke, ki so podprti s citati vseh največjih socijalistov sveta. V dru-gračno polemiko, kakor je pa mirno in stvarno razmotrivanje socijalizma, se pa nikakor ne bomo in ne moremo spuščati. Kdor si sredi belega dneva oči tišči, ka-kor smo rekli, ta ne bo videl, če mu pri-nesemo tudi tisoč svetilk ali milijon elek-tričnih žarnic. Komur je pa za resnico, mu jo pa ti članki tako jasno in določ-no podajajo, da jo mora videti in razume-ti. In s tem, mislim, smo storili popolno-ma svojo časnikarsko dolžnost, katero i-mamo kot katoliški časnik.

Naročniku, ki nam je poslal zgorajšnji dopis pa hvala lepa za tako stvaren od-govor.

Iz Slovenskih naselbin.

Igralno osebje čarobne burke "Lumpacij Vagabund", katero se je vprizorilo na Silvestrov večer lanskega leta in 10. prosinca letos v Brooklynu, obakrat vprid Rafaelovi družbi. Vsi so izborno rešili svoje vloge in newyorški Slovenci smo lahko ponosni na take igralce.

			Godec	Godec	Charles Adamič vod. orkestra	O. Slatič				
	Josip Podboršek	Vinko Skrabar	Frank Pirc	Kathie Pavlič	M. Mayr J. Cesarik	Godec	Karl Pirc	Peter Jančigaj	Albin Zakrajšek	Fr. Viktorin igrovodja
Angelica Ribič	Francka Potočnik	Anica Habjan	Terezinka Ručigaj	Jernej Habjan	Jospina Ogrinec	Uršula Zakrajšek	Rezika Kovač	Ivanka Šubelj	Jospina Pavlič	Mary Ribič
Josip Merčun		Josip Dolar	Frank Klinar	Frank Košan		Karl Lustik	Frank Vihtelič		Ivan Maček	

V Rockland Lake, N. Y. pogorela je cerkev sv. Mihaela v nedeljo 3. januarja. Zjutraj pred prvo mašo ob pol osmih je začelo goret in do časa velike maše je bilo mesto cerkve samo še kup pepela. Cerkevica je bila lesena in je bila v dve nadstropji. V pritličju je bila šola in sobe za društva, na vrhu je bila pa cerkev. Cerkevica je bila krasna stavba in je stala pred trinajstimi leti nekako \$8,000.00. Cerkev

je postavil Rev. John Nageleisen, tedaj župnik v sosednem Congersu, kamor je Rockland Lake predtem spadal. Kakor znano je bil urednik "Ave Maria" dve leti župni upravitelj v Rockland Lake, kjer je izhajala zato tudi "Ave Maria". Zato silno pomilujemo lepi Rockland Lake in blage župljane, da jih je zadela ta nesreča. Ljudstvo je jako revno in bo le težko postavilo novo cerkev.

Župnijo Rockland Lake je leta 1910 izročil New Yorški kardinal Farley slovenskim frančiškanom v začasno oskrbo, ki so jo oskrbovali od februarja 1910 do decembra 1913. Po ukazu predstojnikov so jo pa izročili kardinalu nazaj, mesto nje pa sprejeli za stalno hrvaško župnijo Sv. Cirila in Metoda v New Yorku. Od tedaj je pa župnik Rev. Valentin Mihelic.

Calumet, Mich. — Dovolite mi nekaj prostora v Vašem cenjenem listu, g. urednik! — Kar se tiče delavskih razmer, moram pripomniti, da se je zdaj pri nas dokaj izboljšalo. Delo se je odprlo, in mi delamo sedaj že zopet s polno paro. Kar nas je slovenskega naroda, dobimo zdaj že prav lahko zadostj dela, izvzemši one, ki so preveč rdeči. Kajti delodajalci kaj kmalu izpoznajo njihovo rdeče nagnjenje ter jih ne marajo sprejeti v delo. Naš slovenski župnik, Rev. Klopčič, ki so na župniji sv. Jožefa, se zelo veliko trudijo in prizadevajo pregovoriti naše ljudi, da bi se ne dali zapletovati v rdeče zanjke in voditi za nos. Ali kljub temu je še veliko takih, ki nič ne marajo za to svaritev. To pa zato, ker nočejo čitati dobrih in pametnih listov, kakor je zlasti naš nabožni list "Ave Maria". — Tukaj na Calumetu imamo zmerom precej razburjenih dni. Kajti prepogosto se oglasi pri nas zdaj ta, zdaj ona rdeča suknja z nespametnimi nauki, pa velikim žepom, samo da bolje in huje ožme ljudi, ki ji gredo na led. Hrvaške rdeče suknje so svojim ljudem škodovala tudi s tem da ne morejo dobiti tukaj prav nobenega dela.

Konečno pozdravljam Vas, č. g. urednik, in vse Slovenke in Slovence po celi Ameriki ter prosim vse cenjene rojake, da si naroče vsi od prvega do zadnjega naš priljubljeni list "Ave Maria".

Z rodoljubnim pozdravom

John Musich,

zastopnik "Ave Maria" v Calumet, Mich.

Svetovna vojska. Pod tem naslovom je pričelo izhajati lepo delo v zvezkih v zalogi katoliške Bukvarne v Ljubljani. Delo je opremljeno z lepimi slikami in bo nudilo enoten in nepretrgan popis današnjih bojev, poleg tega bo pa podalo tudi

mного izvornih črtic, slik in vojnih dogodkov, katerih niso prinesli časopisi. Uredništvo "Svetovne vojske" ima nareč na razpolago že sedaj obilo dopisov in poročil po največ od slovenskih vojakov, ki so se vdeležili bojev na južnem ali severnem bojišču. Delo bo vsled tega zelo zanimivo in bo vredno, da si ga hrani vsaka hiša za spomin na današnje težke dni svetovnih dogodkov. S prav posebnim zanimanjem pa bodo po tej knjigi posegli naši vojaki, ko se vrnejo z bojišč, saj bodo popisani v knjigi boji, katerih so se sami vdeležili in ki so jim živo v spominu. Časopisi se pogube, ta knjiga pa bo ostala v spomin nam in zanamcem, saj bo nudila kroniko slovenskega junaštva.

Vsak posamezen zvezek, ki je dokaj obširen velja 20c., četrletna naročnina (6 zvezkov) pa znaša samo \$1.00, katero je treba pri naročilu poslati naprej. Naroča se: Katoliška bukvarna v Ljubljani, ali v našem upravnistvu: 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. Mravlje, Indianapolis, Ind. — Na Vaš dopis Vam danes še ne bomo odgovorili, ker nismo še dobili uradnih podatkov o nekem socialistu, ki očita duhovnikom, da žive od delavskih žuljev, sam pa je bil iz unije v M. W. izbačen radi tega, ker je ogoljufal svoje sotovariše delavce pri delitvi tedenskih zaslužkov. Takoj, ko te dobimo, pa ne bomo molčali. Do tedaj pa pozdravljeni. Urednik.

ČITATELJEM KOLEDARJA

"AVE MARIA".

Da vzbudimo zanimanje za rešitev rebusa na strani 132, s tem razpisujemo nagrade vsakemu, ki bi pravilno rešil rebus in poslal rešitev vsaj do 1. junija letos.

Prva nagrada: Kraljica Dagmar ki stane vezana \$2.00.

Druga nagrada: 1. Kletva, vezana 90c.

2. Simon Jenko, Pesmi, vez. 90c.

Tretja nagrada je deset raznih knjig, ki se bojo sproti določile.

Na delo! Rebus je jako lahek. Treba samo prve tri besede najti, potem se ostale same rešijo.

CARL FISCHER

SVETOVNO ZNANA

največja zaloga glasbenega orodja, muzikalij i. t. d. v Ameriki. — Karl Fischer-jevi **GLASOVIRJI** (pianos) so najboljši in najmodernejši sedajnega časa. Pišite po naš bogato ilustriran cenik. Postrežba solidna in točna. Dopisuje se slovensko.

Za pojasnila naslovite na:

CARL FISCHER COOPER SQUARE, N. Y.

VSEBINA 3. ZVEZKA.

Str.	
Socializem v luči zdravega razuma.....	41
Prevladni predno združiti se na veke.....	45
Rev. Janez Kranjec	48
Pri Križanem	50
Ameriški Slovenci, kaj hočemo.....	51
Platnice Ave Marie in Proletarec	57
Iz Slovenskih naselbin	59

Zobozdravnik

DR. A. WEISBERGER,
50 St. Marks Place (E. 8th Str.)

Uptown Office:

41 W. 83rd St., Bef. Central Pk & Columbus Ave.
NEW YORK.

ordinara vsaki dan od 10. ure predpoldan do 8 ure zvečer. Ob nedeljah od 9.30 predp. do 3 ure popoldan. Ob petkih ne ordinara.

Slovensci! Obračajte se zaupno do tega zdravnika.

Pozor rojaki in rojakinje!!!

Samo pri meni dobite patentovana in garantovana sledeča zdravila: Zdravilo proti izpadanju in za rast las. Če ga rabite samo šest tednov, pa Vam zrastejo krasni in bujni lasje, ki Vam ne bodo več izpadali in tudi ne siveli. Ravnotako zrastejo po rahljenju tega zdravila moškim mehki in bahati brki in brade. Revmatizem, kostno bol ali trganje v rokah, nogah ali

križcih Vam ozdravim popolnoma v osmih dneh, pravtako tudi razne rane, opekline, kraste, grinte, bule, ture, kurja očesa, bradavice, potenje nog, ozeblino, i. t. d. Kdor bi rabil moja zdravila brez uspeha, mu garantiram za \$5.00. Pišite takoj po cenik, koledar in knjižico! Vse troje Vam pošljem zastonj. Kdor že samo prečita mojo knjižico, je to vredno zanj najmanj \$5.00.

Jakob Wahčič

1092 E. 64 Street,

Cleveland, O.

Tel. Pricenton 2140 L.

Telefon 226 Orchard.

Slavnim slovenskim društvom najvljudneje priporočamo svojo veliko

ZALOGO KOSTUMOV

za dramatične predstave katere najceneje posojujemo. Pri nas dobite najrazličnejše narodne noše celega sveta, uniforme, orožje itd.

The Voegelin Costume Co.

222—224 E. Houston St.,

near Ave. A, NEW YORK

SEIZ BROS.

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbiro nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin kipov, podob, svetinjic itd.

In vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

7 BARCLAY ST., NEW YORK.

Telefon, 5985 Barclay.

Slovensci, kje boste kupili svoje ure, svoje prstane, svojo zlatnino? Gotovo nikjer drugje ne, kot pri

J. BRÜLL & SIN,

35 Ave. A. New York

Velika zaloga različnih stenskih ur, budilnic, poročnih in družih prstanov, zlatnice, okraskov, itd.

Rojaki! Ali ste si že naročili naš “Ave Maria” koledar? Kdor ga še želi imeti, naj se nemudoma naroči nanj., Le nekaj jih še imamo v zalogi. Cena 30c. Škoda je zamuditi priliko ter si ne nabaviti za mali znesek toliko lepega, podučnega in zabavnega čtiva.

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem!

Svoji k svojim! Clevelandčani! Svoji k svojim!

SLOVENSKA VELETRGOVINA

J. F. TURK CO.

5707—5709 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

DEPARTEMENT STORE.

Velika domača trgovina z najnovejšimi ženskimi oblekami. Vedno najnovejša moda. V zalogi imamo vedno sveže blago po zelo znižanih cenah, kakor: ženske klobuke, vse vrste spodnje obleke, blago na yarde. Lepe obleke za šolarje, dečke in deklice, vse kar potrebujete zase in za celo družino. — Priporočamo našo trgovino nevestam in družicam. Na izbiro dobite krasne poročne obleke, šopke in vence. Pri nas je zaloga obuval za celo družino. — Naši delavci in uslužbenci so Slovenci.

F. J. TURK COMPANY

5707—5709 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Clevelandčani! Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom se priporočam.

Zimski kašelj —

kateri se ni hotel vdati nobenem načinu zdravljenja ali katerega ste vsled kateregakoli vzroka zanemarjali — se lahko hitro olajša in bolnik spravi zopet k zdravju, ako se uporabi

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balzam za Pljuča). Njegovo tešilno vrednost je izkazal v mnogih tacih slučajih. Sledeči je eden izmed teh:

“Moja mala hčerka je imela kašelj že od zime. Dal smo ji Severov Balzam za Pljuča in ko smo porabili dve steklenici, je kašelj popolnoma laginil. Mi imamo Severove Pripravke, vedno pri roki in ti so Severov Regulator, Severov Življenski Balzam, Severov Nervoton, Severov Želodčni grenčec, Severove Jetrne kroglice in Severova Gothardsko Olje. Vsi ti so izborni pripravki.”
Josephine Ratajezak,
24 E. Stanton St., Hudson, Pa.

Zoper kašelj,

oslovski kašelj, vnetje sapnika, hripavost in davico poskusite Severov Balzam za Pljuča.

Cena 25 in 50 centov.

Ako ste se prehladili,

poskusite Severa's Cold and Grip Tablets [Severove Tablete zoper prehlad in hripaj].

Cena 25 centov.

Spomladanski opahki,

in enake srbeče kožne bolezni lahko hitro in uspešno odpravi Severa's Skin Ointment (Severovo Mazilo zoper kožne bolezni.)

Cena 50 centov.

Severove Pripravke

imajo naprodaj lekarnarji vsepovsodi. Zahtevajte Severova. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS IOWA